

BEKKELAGETS VEL
GJENNOM 60 ÅR

1892—1952

Utgitt av
Selskapet til Bekkelagets Vel i anledning av
vellets seksti års jubileum 28. november 1952

Utsikt nordover med Sjørøya, 1895.

Nr. 30 (Løvliveien 5) var en 2-etasjes tregård som eides av grosserer Thorgersen. Han solgte den til grosserer Løvlie, som rev huset og bygget opp det nuværende «murslottet» efter først å ha fylt ut bukten mellom utstikkerne. Omkring 1922 bodde Anders Backer Grøndahl der. Eiendommen ble senere solgt til grosserer Hans Chr. Hansen. Nuværende eier er Oslo Havnevesen.

Nr. 31 (Løvliveien 5). Her bodde enkefru Anna Lie.

Nr. 32, 33, 34, 35, «Frydendal». Byggmester Pløens eiendommer. Her bodde bl. a. Rynning, Løvum i assuranceselskapet Norden, og enkefru Eckell, som eiet Svaneapoteket i Oslo.

Nr. 36, «Mailand» (Ormsundveien 17). Her bodde senere Holm Berg, som drev Bækkelagets Bogbinderi, Trykkeri & Albumfabrik (se nr. 14). Stedet eies nu av Oslo Havnevesen.

Nr. 37, «Mailand» (nu «Solbakken», Ormsundveien 20). På denne eiendom lå den kjente låven. Eies nu av sekretær Thorvald Hansen.

Nr. 38 (nu «Falkenstein», Ormsundveien 22). Her bodde senere Hummel. Eies nu av ingeniør Eiliv Solheim.

Nr. 39, «Rutli» (Mosseveien 145). Her bodde ingeniør J. A. Stampe, som bl. a. drev Bækkelagets Kul- & Vedbolag, der hvor Vellet nu har sin båthavn. Han solgte eiendommen i 1914 til Hagbart Gjester, hvis familie fremdeles eier stedet. Av eiendommen er utskilt tomt for Nedre Bækkelagets småskole.

Nedre Bækkelaget og Ormøya, 1895.

Nedre (Ytre) Bækkelaget, 1895.

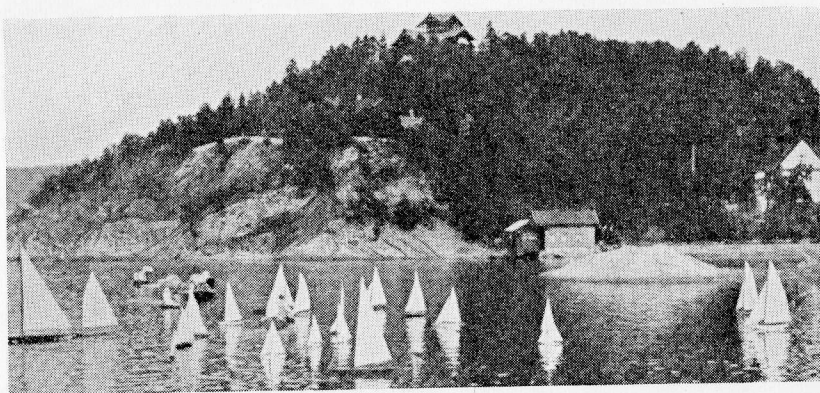
MODELLSEILSPORT

Av Eugen Lunde.

Som så mange andre begynte også guttene på Ormøen å sabbe i vannkanten i en meget ung og meget lykkelig alder, og alltid var de opptatt med å seile med båter ytterst på badehustrapper, i prammer og lignende tjenlige husbåter. Interessen holdt seg, og med årene tiltok så etterhvert båtene i størrelse og netthet, fra bordbeten med papirseilet, gjennom mange grader til raceren med blykjøl og fullt opprigget og uthalei som de store yachter. Mangen en mor var visstnok i begynnelsen en smule opprødd når kravene til velsydde seil oversteg og falt noe utenfor all hennes hittil forekommende praksis med nål og tråd, men under fagmessig kritikk fra de håbefulle, gikk også dette arbeide etterhvert meget glatt.

Og nu var det seiling gjennom hele sommeren. Racerne lå flate i vindkastene, så guttene i sjekter og prammer hadde sin fulle hyre med å dra dem igjen. Og båtene ble lagt på linje og seilene stilt, og for samme kurs halset de utover i spennende kappseilas med eiermennene røde og ivrige etter seg.

Båtene begynte å bli så forskjellige i størrelse at man måtte dele eskadren opp i flere partier og sende de noenlunde like store samtidig

Modellseilere utenfor Ormøya.

avsted. Derved oppstod naturligvis tanken på opprettelsen av bestemte klasser for båtene og faste regler for seilas og arrangement.

Under velvillig assistanse av eldre interesserte dannedes så i april 1904 modellseilforeningen Lilleput, med Eugen Lunde som formann. Foreningen bestemte seg straks for en målregel som klassifiserte båtene i 6 klasser. Etter denne regel eller formel ble så alle nybygninger målt og anbragt i de respektive klasser, og nytten av tegninger og beregninger, før man la an med byggingen, for å få båten så stor som mulig uten å overskride klassemålene, ble klar for alle, og arbeidet ble fra nu av ganske anderledes målbevisst og interessant.

Også en annen modellseilforening ble stiftet i 1904, nemlig Modell-yachtklubben, og også denne utfoldet i de første år en meget livlig virksomhet for å vekke interessen for modellsporten. Således ble det våren 1909 innbudt til konkurranse om tegning av beste modellbåt, og en større pokal ble oppsatt som premie. De innkomne utkast ble sendt over til England for bedømmelse, og første premie ble tildelt ingeniør W. Pløen.

Mens Lilleput fra først av ikke hadde noe klubblokale, men møttes på Rødskjær ved Malmøen ved regattaene, hadde Modell-yachtklubben de første år fått tillatelse av Østlandske Petroleumsscompagni til å benytte dette selskaps opplagshus på Tistelholmen, «Padda», til oppbevaringssted for sine modeller og havn for sine robåter.

I 1912 ble Lilleput og Modell-yachtklubben forenet under navnet Norsk Modellseilforening med følgende styre: Eugen Lunde, formann, W. Pløen, viseformann, K. Lundgren, kasserer, T. Schjold, sekretær.

Det bør også nevnes at på Lilleputs generalforsamling i 1909 fremla Ragnvald Lunde arbeidstegninger til en liten «Larkboat» eller flatbunnet racer med senterbord etter amerikansk mønster. Båtens dimensjoner var 4 m × 1,7 m, med et seil på ca. 13 m². Typen vakte megen interesse, og ikke mindre enn 4 medlemmer gikk straks i gang med å bygge seg farkoster etter denne tegning. Senere ble det bygget flere. Disse båter fortsatte å konkurrere i årene fremover, og skaffet sine eiere god øvelse i regattaseilas.

Foreningen har også deltatt meget i utenlandske modell-regattaer, hovedsakelig i Göteborg, Stockholm og København, men vi har også vært representert fem ganger i Skottland og England, og her har det lyktes oss tre ganger å plasere oss som nr. 1. I de to sistnevnte land seiler man ikke på åpen sjø, men på dammer som har internasjonale mål.

Efter krigen har foreningen fått eget klubbhus i «Pløensbukta», ved siden av Ormsund Roklub. Foruten opplag til båtene har vi her også et prektig klubbrom — og like utenfor ligger bryggen med sjekter til medlemmenes disposisjon.

LITT OM ORMSUND ROKLUB

Av Rolf Engebretsen.

I 1879 holdtes den første kapproing mellom Ormøen og Sjursøen for gutter under 17 år fra Bekkelaget, Ormøen, Malmøen og Sjursøen. Det var daværende løytnant Hans Bassø som ledet kapproingen, med assistanse av noen unge menn som senere fikk stiftet Ormsund Roklub. Fra de følgende år foreligger det trykte innbydelser til kapproing, og den 23. juli 1883 ble Ormsund Roklub stiftet på Torgersens eiendom «Sommerfryd» på Bekkelaget. Initiativet kom fra de nevnte unge menn, J. A. Stampe, stud. art. Carl Torgersen og student Jonas Haanshus. J. A. Stampe ble foreningens første formann. Roklubbens første, temmelig primitive, båthus ble satt opp på Juuls strand på Ormøen, like mot Malmøsundet. I 1895 ble nytt båthus bygget der hvor det nuværende ligger. Vi litt eldre husker det blå-hvit-malte huset som stod til 1908, da det ble bygget et nytt. Det nuværende båthus ble bygget i 1934. Det er blitt det lokale samlingssted for foreningene på Nedre Bekkelaget. Vellet har også i de senere år hatt sine generalforsamlinger og hyggelige årstester der.

Av kjente Bekkelagsfolk som har vært med i Ormsund Roklubs styre og stell, kan nevnes Harald Ohlsen, I. F. Ullstrøm, Peder Lunde, O. A. Haanshus, Johs. Nordahl, Andreas Løvlie, Olaf Bjørnstad, Alf Lie, Asbjørn Bjørnstad, Henry Meyer, Alfred Pettersen, Rolf Engebretsen, Gunnar Helliesen og Reidar Berg.

Roklubben har i tidens løp vunnet mange seire både i landskapproinger og i kapproinger utenlands. Ved de olympiske leker i Stockholm 1912 representerte Ormsund Roklub Norge i innrigger og vant over et fransk lag, men ble slått med en halv båtlengde av et svensk lag.

ERINDRINGER FRA OMKRING 1910 OG UTOVER

Av Reidar Dahl.

I hine fjerne dager før første verdenskrig var Bekkelaget en idyll. Lokaltoget Kristiania—Ljan var eneste befordringsmiddel, hvis man ikke ville bruke apostlenes hester. Ekebergbanen var ikke påtenkt, og ingen skrikende, bråkende busser forstyrret idyllen. Beboerne på Ormøya og Malmøya brukte «Ceres», som ærbødig la skorsteinen ned når den passerte under den gamle plankebrua til Ormøya. Minst én gang om året gikk «Ceres» på grunn. Rormannen hadde da kikket mere i glasset enn på kompasset, og «Ceres» lå og hugget i klippene ved Mailand, mens sirenen hylte uavbrutt inntil hjelpen kom. Jernbanestasjonen — med den store overbygde plattformen — var ungdommens møteplass, og særlig var trengselen stor når post og aviser kom med 6.17-toget om eftermiddagen. Stasjonsmesteren, som av en eller annen — sikkerlig også for ham selv — uforståelig grunn ble kalt «han far», var også poståpner, og sammen med sin nestkommanderende på stasjonen fordelte han brev og aviser i postkassene, som dengang stod i venteværelset. Dette foregikk på den måten, at postkassene ble inngjerdet ved at et tau ble spent fra kassene rundt en av pilarene og tilbake, og inne i denne innhegningen stod så han far med følge og puttet Gjersøes post i Torkildsens kasse — og omvendt. Han far holdt strengt på at ingen fikk komme inn i innhegningen før *all* post var delt ut, og det ble selvfølgelig en yndet sport å lure seg under tauet og snappe avisen fra boksen før han far var ferdig. Han far hadde det i det hele tatt ikke lett. Ungdommens ustyrlige virketrang gikk som oftest ut over ham, når stasjonsområdet var møtestedet. En gang bandt noen unge slyngler en tynn hyssing i pendelen på stasjonsklokken, førte hyssingen over sporet til Kollevæien, gjemte seg bak gjerdet og trakk i hyssingen. Klokken ringte til den store gullmedalje, og han far kom løpende ut av kontoret. Men plattformen var øde og intet tog i sikte. Han far forsvant hoderystende inn på kontoret, hvorefter klokken stormringte, og han far ut igjen. Dette gjentok seg inntil han far rent ut sagt blåste i hele klokken, og da ble jo guttene tilslutt kjed av spøken.